



Reguliere taken programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Werk en Inkomen

- Het ondersteunen van inwoners (voor wie dat nodig is) naar betaald en onbetaald werk, het ondersteunen van inwoners (voor wie dat nodig is) met een inkomen. (bijstand), andere vormen van inkomensondersteuning en schulddienstverlening
- Uitvoeren van taken in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Nieuw beschut werk.
- Door ontwikkelen en versterken van de lokale werkdienstverlening door het Lokaal Werkteam, de samenwerking met regionale uitvoeringsorganisaties (onder andere WIL en WerkwIJSS) en de arbeidsmarktregio.
- Daarbij continueren de integrale aanpak voor inwoners uit de participatiewet met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
- Preventieve financiële voorlichting en ondersteuning bieden aan inwoners, zoals het continueren van de '18+ en dan..' bijeenkomst waar onder ander financiële problematiek aan bod komt.
- Het uitvoeren van taken op het gebied van inburgering, opvang van ontheemden en huisvesting van statushouders.

Economische Zaken, Recreatie en Toerisme

- Het ondersteunen van lokale ondernemers (waar mogelijk) bij gedeelde (economische) opgaven.
- Het bevorderen van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid.
- Het onderhouden van contacten met ondernemers, ondernemersverenigingen en andere stakeholders (accountmanagement).
- Deelname aan regionale overleggen op het gebied van economie in de U10/U16 regio (tafel 'Economische Positionering').

Het promoten van de gemeente als aantrekkelijke bestemming voor toeristen en recreanten.

Inleiding programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Op het gebied van Werk en Inkomen hebben we veel stappen gemaakt op het gebied van onze dienstverlening. Zowel in regionaal verband als lokaal is de dienstverlening verbeterd. Ook in de participatiewet zien we de complexiteit toenemen en de doelgroep verbreden. Zo zien we steeds meer jongeren met hulpvragen en statushouders. Dit vraagt een continuering van de intensieve samenwerking op het gebied van zorg en Wmo zowel lokaal als op regionaal niveau en het voorliggend veld. En waar mogelijk moet de dienstverlening verder ontwikkeld worden.

In 2026 is er nog altijd een krapte op de arbeidsmarkt. Met name in de maakindustrie, waar technisch personeel van groot belang is, wordt gezocht naar geschikt en duurzaam personeel. Daarnaast zien we dat er onzekerheid is rond de energievoorziening van uitbreidingen en vestiging van bedrijven, wat samenhangt met de netcongestie problematiek.

Ambitie en ontwikkelingen programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Voor Werk en Inkomen is onze ambitie om de dienstverlening aan onze inwoners te continueren en waar mogelijk te verbeteren. Inwoners met financiële problemen of een afstand tot de arbeidsmarkt moeten ons sneller weten te vinden. In 2026 zetten we in op activering: van betaald werk waar mogelijk en vrijwilligerswerk als opstap. Dit versterkt ook sociale netwerken. Hiervoor werken we intensief samen met het Lokaal Werk Team, WIL, het Jongerenloket, WerkwIJSS, Inburgering, het lokale bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

Voor economie vergtoren we onze bijdrage aan een sterk werk- en vestigingsklimaat. We blijven in verbinding met ondernemers, zijn proactief in dienstverlening koppelen hun wensen via de Omgevingvisie aan een langetermijnperspectief. Hierbij spelen als verduurzaming, ruimtebehoefte en uitbreiding, arbeidsmarkt, onderwijs en opleiden en transitie van het landelijk gebied en rol. We werken concreet aan het verhogen van de organisatiegraad op bedrijventerrein de Copen.

Voor recreatie en toerisme is de ambitie om de bestaande mogelijkheden beter te benutten. We hebben veel moois te bieden. Recreatieterrein Salmsteke biedt kansen voor fiets- en wandelroutes, recreatief gebruik van water en horeca. We zien ook kansen voor recreatie en toerisme in het buitengebied. Dat doen we in nauwe samenspraak met ondernemers. De gemeente stimuleert en faciliteert, maar ontwikkelt niet zelf. Uitgangspunt vormen de ambities en ontwikkelprincipes uit de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard.

Inwoners doen naar vermogen mee in de samenleving en zijn zelfredzaam

Wat willen we bereiken?

Inwoners met financiële problemen worden zo vroeg mogelijk geholpen en ondersteund

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

We gaan onze minimaregelingen vereenvoudigen, drempels verlagen en ons bereik vergroten.

De bestaanszekerheid van inwoners staat onder druk door toenemende financiële problematiek, wat leidt tot verminderde maatschappelijke participatie. Om hierop te anticiperen, zetten we in op het verlagen van drempels door gemeentelijke regelingen te vereenvoudigen en beter toegankelijk te maken. In regionaal verband geven we uitvoering aan het harmoniseren van het minimabeleid, zodat inwoners binnen Lekstroom eenvoudiger gebruik kunnen maken van ondersteuning en voorzieningen.

Resultaat: Er is een volledig geharmoniseerd en geïmplementeerd minimapakket gerealiseerd binnen Lekstroom. Hierdoor wordt het bereik van regelingen vergroot en kunnen meer inwoners effectief worden ondersteund.

We zetten in op preventieve ondersteuning en voorlichting om problematische schulden te voorkomen

Het aantal inwoners met schulden neemt toe, wat de financiële zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie onder druk zet. Wij zetten in op preventieve ondersteuning en voorlichting om problematische schulden te voorkomen. Daarbij richten wij ons in het bijzonder op risicogroepen, zoals jongeren en statushouders, en hanteren wij een gerichte en toegankelijke aanpak die aansluit bij hun specifieke situatie.

Resultaat: De effectiviteit van schuldpreventie is vergroot: jongeren en statushouders beschikken over meer financiële zelfredzaamheid en het risico op problematische schulden binnen deze doelgroepen is afgenomen

Wat willen we bereiken?

Inwoners participeren naar vermogen actief mee in de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

Voor inwoners met een grotere afstand tot arbeidsmarkt bieden we arbeidsmatige activering aan.

Er is nog niet altijd voldoende aansluiting tussen zorg/Wmo en participatie, waardoor inwoners met een ondersteuningsvraag soms minder gemakkelijk stappen zetten op de participatieladder. Hierdoor blijven inwoners soms langer in recreatieve dagbesteding, terwijl zij met de juiste ondersteuning kunnen doorgroeien naar (arbeidsmatige) participatie. Arbeidsmatige activering kan hier een belangrijke rol in spelen: het is een vorm van dagbesteding die gericht is op het ontwikkelen van werknemersvaardigheden en het toewerken naar (betaald) werk. Door deze vorm van activering als (voorliggende) voorziening aan te bieden, versterken we de sociale infrastructuur en bevorderen we maatschappelijke deelname.

Resultaat: We zullen arbeidsmatige activering aanbieden als product binnen het huidige Wmo-contract voor dagbesteding. Een voorbeeld hiervan is realiseren van arbeidsmatige activering op De Lekdijk West 24.

Continueren ondersteuning van inburgeraars bij het vinden van werk en studie.

De begeleiding van statushouders wordt uitgevoerd door werkcoaches van het Lokaal Werk-team IJsselstein-Lopik, onderdeel van Werk en Inkomen Lekstroom (WIL). Met ingang van 2026 krijgen deze werkcoaches meer regie door de mogelijkheid om, op basis van een geconstateerde aanvullende begeleidingsbehoefte, statushouders te indiceren voor deelname aan het traject WESS (Werk en Studie Statushouders)

WESS is een traject gericht op het bevorderen van duurzame participatie van statushouders. Dit kan onder meer vorm krijgen in betaald of onbetaald werk, bijbaan, een opleiding of een werkstage binnen het eigen werkveld van de statushouders. Het traject voorziet in individuele, vraaggerichte ondersteuning en draagt bij aan het vergroten van toekomstperspectief en het versterken van maatschappelijke integratie.

Resultaat: Statushouders ontvangen doelgerichte en op maat gemaakte begeleiding, waarbij de ondersteuning aansluit op hun persoonlijke situatie, begeleidingsbehoefte en ontwikkelmogelijkheden. Dit draagt bij aan duurzame participatie in werk, studie of stage.

Economie

Wat willen we bereiken?

De ondernemersdienstverlening en de verbinding met ondernemers (verenigingen) versterken

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

Behoud van verbinding met agrarische ondernemers

In de gemeente Lopik is een groot aantal agrarische ondernemers actief. Ondernemers in deze sector staan voor grote uitdagingen. Deze uitdagingen raken daarmee ook de gemeente. We vinden het belangrijk om actief in contact te staan met agrarische ondernemers en belangenorganisaties. Om op regelmatige basis contact te hebben met agrarische ondernemers in de gemeente organiseren we Boerberaad bijeenkomsten. Waar mogelijk en gewenst spelen we een rol in de gebiedsprocessen in het kader van de gebiedsopgaven voor de Utrechtse Waarden.

Resultaat: Goede relaties met de agrariërs en agrarische belangenorganisaties in de gemeente.

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig werk- en vestigingsklimaat

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

Werken aan het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein de Copen

We werken aan een bedrijventerrein dat klaar is voor de toekomst. Daarbij hoort de inzet op duurzame energie en bredere verduurzaming op het bedrijventerrein. Er wordt verkent waar de kansen en mogelijkheden liggen voor samenwerkingsmogelijkheden wat betreft energie opwek, verdeling en verbruik. Daarnaast werken we samen met ondernemers en veiligheidspartners aan een Schoon, Heel en Veilig bedrijventerrein om ondernemers de ruimte te geven om zo optimaal mogelijk te kunnen ondernemen. Daarbij hoort actieve deelname aan de Samen Veilig Ondernemen (SVO) werkgroep op De Copen en het oppakken van taken die vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Bedrijventerreinen zijn van groot belang voor de lokale economie. Op bedrijventerreinen komen zaken als economische activiteit, energietransitie, de arbeidsmarkt, bereikbaarheid, groen en leefbaarheid samen. Het vraagt speciale en zorgvuldige aandacht om deze zaken op een zo optimaal mogelijk wijze met elkaar te laten samenkomen. Mede daarom wil de gemeente vanaf 2026 verkennen of een economische visie en uitvoeringsplan wenselijk is. Zo geven we onder andere richting aan het gezamenlijk werken aan de opgave op het bedrijventerrein. Daarnaast is er een aangetoonde ruimtevraag van Lopikse ondernemers, een vraag die voor een aanzienlijk deel op een bedrijventerrein dient te landen.

Ook wordt gewerkt aan het verbeteren van de organisatiegraad op het terrein. Samen met de ondernemersvereniging en de provincie Utrecht wordt gewerkt aan het opzetten van BedrijvenInvesteringsZone (BIZ) organisatie. De ondernemersvereniging heeft hierin het voortouw. Ook de gemeente heeft een belangrijke rol in de totstandkoming hiervan.

Resultaat: Een BIZ opgericht met brede ondernemersdeelname en besloten over de opzet van een economische visie en uitvoeringsplan.

Uitbreiden ruimte op bedrijventerreinen

Bedrijven in Lopik hebben behoefte aan meer ruimte op bedrijventerrein. Dit is aangetoond in onafhankelijk onderzoek dat de gemeente in 2024 heeft laten uitvoeren. Om hieraan tegemoet te komen verkennen we waar in de gemeente kansen liggen voor het uitbreiden van bestaande terreinen en het realiseren van nieuwe terreinen. Hierbij kijken we in ieder geval naar het mobilisatiecomplex Lopik, dat direct grenst aan het bestaande bedrijventerrein de Copen. Dit met als doel om voldoende passende bedrijfsruimte te creëren op bedrijventerreinen.

Resultaat: voortgang in het proces om ruimte te creëren voor Lopikse ondernemers.

Recreatie en Toerisme

Wat willen we bereiken?

Het onderhouden van contacten met en het ondersteunen van Lopikse ondernemers in de Recreatie en Toerisme sector

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

In verbinding staan met ondernemers in de recreatie en toerisme sector

We onderhouden het contact met ondernemers in de toerisme en recreatie sector. Daarnaast verkennen we de mogelijkheden voor samenwerking met ondernemers en halen we behoeften op. Om de verbinding en onderlinge samenwerking te stimuleren, organiseren we ieder jaar een ondernemersbijeenkomst met deze groep ondernemers.

Resultaat: Een sterke verbinding met Recreatie en Toerisme ondernemers

Wat willen we bereiken?

Lopik aantrekkelijker maken voor zowel recreanten uit de gemeente als daarbuiten

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

Een actieve bijdrage leveren aan Platform de Utrechtse Waarden

Ambtelijk en bestuurlijk leveren we een actieve bijdrage aan het Platform De Utrechtse Waarden op de thema's recreatie en toerisme, cultuurhistorie en erfgoed, water, streekproducten en de korte keten. Ambtelijk ondersteunen we in het project om streekproducten en lokaal voedsel uit de korte keten op de kaart te zetten in de Utrechtse Waarden. Daarnaast werken we nauw samen met Routebureau Utrecht om de toeristisch-recreatieve infrastructuur te versterken. Daarbij ligt de focus vooral op fiets- en wandelpaden. Zo zetten we ons in om de Utrechtse Waarden regio vitaal te houden en op de kaart te zetten als aantrekkelijke regio voor toeristen en recreanten.

Resultaat: Het ontwikkelen van een thematische fietsfolder streekproducten en de inzet van een regiomarketeer voor de Utrechtse Waarden

Recreatiemogelijkheden promoten

In samenwerking met lokale ondernemers en buurgemeenten werken aan recreatief en toeristisch aantrekkelijke gemeente. De lokale promotie onder het merk Lopik Natuurlek speelt een centrale rol in het promoten van recreatie en toerisme in de gemeente. Lopik NatuurLek blijven we inzetten als centraal medium voor de promotie van recreatiemogelijkheden in de gemeente.

Resultaat: Het bestaande aanbod aan recreatiemogelijk actief promoten bij inwoners en bezoekers via Lopik NatuurLek.

Wat mag het kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025 incl. wijzigingen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	-7.119	-7.203	-6.726	-7.008	-7.314	-7.648
Baten						
Werk, Inkomen, Economie en Recreatie	4.092	3.533	3.316	3.570	3.865	4.194
Totaal	-3.027	-3.670	-3.411	-3.438	-3.450	-3.454

Wat mag het kosten (per taakveld)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025 incl. wijzigingen	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Lasten						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-73	-62	-80	-80	-80	-80
3.4 Economische promotie	-138	-181	-147	-151	-155	-159
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-714	-807	-321	-321	-321	-321
6.3 Inkomensregelingen	-4.402	-4.631	-4.778	-5.043	-5.333	-5.650
6.4 WSW en beschut werk	-1.108	-1.056	-1.024	-1.024	-1.024	-1.024
6.5 Arbeidsparticipatie	-685	-466	-376	-390	-401	-413
Totaal Lasten	-7.119	-7.203	-6.726	-7.008	-7.314	-7.648
Baten						
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	49	16	17	17	17	17
3.4 Economische promotie	47	55	57	57	57	57
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	942	391	98	98	98	98
6.3 Inkomensregelingen	2.869	2.945	3.019	3.274	3.568	3.898
6.4 WSW en beschut werk	158	125	125	125	125	125
6.5 Arbeidsparticipatie	27	0	0	0	0	0
Totaal Baten	4.092	3.533	3.316	3.570	3.865	4.194
Resultaat	-3.027	-3.670	-3.411	-3.438	-3.450	-3.454

Toelichting programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties in de Programmabegroting 2026 ten opzichte van de Programmabegroting 2025 na Zomerrapportage.

Lasten:

In 2026 is een daling te zien van de uitgaven van € 477.000. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten voor Hervestigers van € 113.000. De lasten voor inburgering zijn lager vanwege het wegvallen van de co-financiëring door de specifieke uitkering Wet inburgering. De bijstandsuitkeringen en inkomensvoorzieningen zijn gestegen met € 179.000 als gevolg van het stijgen van de lonen.

Baten:

De baten laten een daling zien van € 217.000. Dit is voornamelijk het gevolg van het wegvallen van de ontvangst van de specifieke uitkering Wet Inburgering.

VOETNOOT

Hervestigers zijn vluchtelingen die door de VN-vluchtelingenorganisatie (UNHCR) als kwetsbaar zijn geselecteerd en via een hervestigingsprogramma direct in Nederland een verblijfsstatus krijgen.

Verbonden partijen programma Werk, inkomen, economie en recreatie

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL)

WIL is de regionale uitvoeringsorganisatie voor werk, inkomensondersteuning en schuldhelpverlening voor de Lekstroom-gemeenten Lopik, Houten, IJsselstein en Nieuwegein. Het doel van deze samenwerking is een meer effectieve uitvoering en het bieden van een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening.

WIL biedt een financieel vangnet voor inwoners van de Lekstroom-gemeenten die niet economisch zelfredzaam zijn. Daarnaast zet WIL zich in voor de re-integratie van mensen met een uitkering op de Arbeidsmarkt. En biedt zij inkomensondersteuning (inclusief schuldhelpverlening) aan inwoners om armoede, schulden en sociale uitsluiting te bestrijden.

Voor zowel inwoners met een indicatie als voor de re-integratie van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt wordt samengewerkt met Stichting WerkwIJSS. Om deze samenwerking te verbeteren en met name de ontwikkeling van inwoners richting reguliere werkgevers is in 2025 de **Sociale infrastructuur Lekstroom Werkt** gestart. In een 3-jarig traject wordt de infrastructuur gericht op werk in Lekstroom regio verbeterd.

WerkwIJSS en WerkwIJSS Schoon

Sinds 1 januari 2019 bieden de stichtingen WerkwIJSS en WerkwIJSS Schoon leerwerkplekken voor inwoners van de Lekstroom-gemeenten met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het gaat met name om inwoners met een Sw-indicatie, inwoners met een indicatie Nieuw Beschut of inwoners met een indicatie voor de Banenafpraak banen (garantiebanen). De bedrijfsactiviteiten van WerkwIJSS en WerkwIJSS Schoon zijn verpakken, montage, metaal en schoonmaakwerkzaamheden. Met het traject Sociale infrastructuur Lekstroom Werkt wordt WerkwIJSS naast een sociaal werkbedrijf een sociaal ontwikkelbedrijf.

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Het recreatieschap ontwikkelt, beheert en exploiteert voorzieningen voor openluchtrecreatie op verschillende plekken in de provincie Utrecht, waaronder recreatieterrein Salmsteke in Lopik. Het recreatieschap en Staatsbosbeheer hebben per 1 januari 2023 besloten een langjarige samenwerking aan te gaan waarbij Staatsbosbeheer uitvoerende werkzaamheden uitvoert op recreatieterreinen van Stichtse Groenlanden. Staatsbosbeheer treedt op als uitvoeringsorganisatie waar deze taken tot 2023 belegd waren bij Recreatie Midden-Nederland (RMN). Het recreatieschap heeft de uitvoering van de werkzaamheden 'beheer en onderhoud, ontwikkeling, toezicht en handhaving, exploitatie en bedrijfsvoering' per 1 januari 2023 belegd bij Staatsbosbeheer. Er is sprake van een driejarige overgangperiode tot 1 januari 2026 waarin een goede afstemming van taken en het 'in de vingers krijgen' van het gebied centraal staan. In de komende jaren wordt verder gewerkt aan het verbeteren van onderhoud als ook de ontwikkeling van de terreinen. Dit gebeurt in de vorm van een vierjarig-uitvoeringsplan en de toekomstvisie 2040 respectievelijk. Het Terrein Beheer Model (TBM) en de Producten- en Dienstencatalogus (PDC) spelen een centrale rol in het beheer en onderhoud van alle terreinen van het recreatieschap.

